

V Praze dne 24. února 2014

Č.j.:91/14/REV1

Stanovisko

komise pro hodnocení dopadů regulace

k

návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony“ (dále jen „ZOPSZ“).

I. Úvod

Cílem předkládané novely zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, je právní úprava problematiky uchovávání dokumentů, na kterých je veřejný zájem, nezbytných pro řádné provádění důchodového pojištění, nacházejících se v soukromých spisovnách a současně jsou důležité z hlediska působnosti orgánů sociálního zabezpečení. Jedná se o tzv. dokumenty uchovávané ve veřejném zájmu, které jsou pro orgány sociálního zabezpečení klíčové při výpočtu zejména důchodů, jako jsou mzdové listy, osobní spisy a evidenční listy důchodového pojištění.

Návrh dále obsahuje úpravu postupu při zániku soukromé spisovny. Zejména se jedná o úpravu postupu při zániku soukromé spisovny bez právního nástupce před uplynutím dob uvedených v zákoně o organizaci a provádění sociálního zabezpečení a o uložení povinnosti součinnosti okresní správy sociálního zabezpečení při určení záznamů a dokumentů, jejichž další úschovu bude třeba zajistit, což současná právní úprava neřeší vůbec. V souvislosti se zánikem soukromé spisovny se řeší zajištění finančních prostředků na úhradu úschovy záznamů a dalších dokumentů v jiné soukromé spisovně, a to jak v případě, kdy v majetkové podstatě zanikající soukromé spisovny zůstanou finanční prostředky, tak i v případě neexistence

takových finančních prostředků.

Zároveň se v právní úpravě zakotvuje maximální výše úhrad nákladů spojených s poskytováním služeb a nákladů na uložení dokumentů v jiné soukromé spisovně, kterou jsou soukromé spisovny oprávněny požadovat. Obdobné postupy, které se navrhují ve vztahu k soukromým spisovnám, budou platit i pro další subjekty, které by mohly uchovávat doklady nezbytné pro provádění důchodového pojištění, jako jsou spisovny nebo správní archivy zřízené zřizovatelem odlišným od zaměstnavatele.

II. Připomínky a návrhy změn

Původně navržená RIA byla u tohoto návrhu zpracována velmi „torzovitým“ způsobem. Nebyly zpracovány žádné varianty řešení a předkladatel (MPSV) pouze odkazoval na varianty řešení již jednou projednané ve vládě a obsažené ve zprávě pracovní skupiny k řešení této problematiky. Vláda tuto zprávu a návrhy řešení projednala dne 17. dubna 2013 v usnesení č. 268/2013, přičemž v uvedeném usnesení rozhodla o způsobu řešení.

V části důvodové zprávy zabývající se finančními dopady byly vyčísleny dodatečné náklady pouze pro Českou správu sociálního zabezpečení. Ve zprávě zcela chybělo vyčíslení možných nákladů pro soukromé subjekty, které budou novou regulací dotčeny, zejména pokud se jedná o tzv. soukromé spisovny.

Obecně rovněž ve zprávě chybělo posouzení dopadu a rozsahu nově navržené regulace na soukromé subjekty, zejména pokud se v tomto případě jedná o zvýšení rozsahu regulace.

II.a

Z projednání návrhu stanoviska zpravodaje v Komisi RIA per rollam ve lhůtě do 20. února 2014 vzešly nad rámec původního návrhu následující okruhy připomínek s žádostí o dodatečné vypořádání se s následujícími skutečnostmi:

- K vyhodnocení navržených variant by bylo nadále vhodné provést relativně jednoduchou analýzu nákladů a přínosů ve smyslu vyčíslení nákladů státu a soukromých subjektů při různých variantách archivování. Podobná čísla v textu nadále chybějí, ale z textu RIA by mělo být patrné, alespoň rámcově, jaké finanční nároky by pramenily z požadavku na prostorové a personální vybavení ČSSZ (v kontextu informace, že ČSSZ ani OSSZ nejsou prostorově ani personálně vybaveny pro zajištění odborné správy příslušných dokumentů) v porovnání s tím, jaké náklady vznikají či budou vznikat soukromým subjektům. Jako součást by mělo být dále provedeno i hodnocení rizika, s ohledem na skutečnost, že i nové řešení nezajistí 100% zachování dat.
- Připomínky byly vedeny mj. poukazem na stávající neuspokojivou situaci v archivaci papírových dokladů, která vyvolává poptávku po urychlení efektivní digitalizace agendy tak, aby agendy státní správy (archivace dokladů v digitalizované podobě) mohly být prováděny spolehlivě a úsporně bez zbytečného zatěžování pojištenců.

III. Závěr

Na základě připomínek zpravodaje Komise RIA byly ze strany předkladatele do závěrečné zprávy RIA doplněny výše uvedené chybějící elementy včetně variantních řešení problému. Nad rámec připomínek zformulovaných zpravodajem vzešlo z projednání per rollam v Komisi RIA doporučení na dodatečné dopracování RIA podle bodu II. a) s žádostí o možnost vypořádání uvedených připomínek v textu závěrečné zprávy RIA. Vzhledem k absenci dostupných dat ale předkladatel na základě poskytnutého vysvětlení nemohl v krátké lhůtě požadavkům vyhovět. Komise RIA z tohoto důvodu s vědomím, že daný návrh právního předpisu primárně neřeší

problematiku digitalizace dokumentů, ale dílčí technickou novelu upravuje povinnosti a postavení spisoven a povinnosti archivace dokumentů v obou podobách při zániku spisoven a ukončení činnosti podnikatelů, **doporučuje dopracovanou závěrečnou zprávu RIA s ch v á l i t.**

Současně ale upozorňuje na potřebu komplexní urychlené úpravy digitalizace dokumentů včetně elektronických podání cestou datových schránek, aby mohly být prováděny spolehlivě a úsporně bez zbytečného zatěžování pojištenců a očekává toto řešení mj. v návaznosti na probíhající schvalování přímo účinného návrhu Evropské komise k nařízení o elektronické identifikaci, podpisu a elektronických dokumentech, které bude výhledově adaptováno do našeho právního řádu a bude znamenat komplexní řešení, které nahradí současný zákon o elektronickém podpisu a řadu dalších souvisejících předpisů.

Vypracoval: JUDr. Petr Solský

Prof. Ing. Michal Mejstřík, CSc., v.r.
předseda komise